

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

zhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gid., za pol leta 1 gid. 60 kr., za četrť leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamešne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slovinci v deželnem zboru štajerskem.

Nemški konservativci na Štajerskem niso zmagali tako, kakor v Salzburgu in v gornji Avstriji. Zmagali so zopet nemški liberalci, ker so tam podpore našli, kder sedaj njihovo nevhaležnost britko čutijo. Slovencem se je pa začela nova šestna doba samega narodnega zaničevanja in trpljenja. Brezobzirno bo nemški liberalizem razsajal.

Da stanje naših poslancev vsled tega v Gradci ni prijetno, to lahko vsak ume. Obnašajo pa se oprezno in previdno. To so pokazali pri verifikaciji (potrjevanji) volitev. Vse so bile potrjene. Nihče ni ugovarjal. Le pritožeb so liberalci celi koš vsipali vladi pred noge.

Prvi je vlado napal znani baron Hakelberg in se jej za njeno veliko potrpljivost nasproti liberalnim ščuvarjem in puntarjem s tem zahvalil, da je ministra grofa Taaffeja prav nesramno ošteval; omenjeno pa bodi, da je c. kr. nameštnika prav debelo in sitno slavil. Za njim je privandrani Ausserer tisto vlado napadal, ki je pri njegovem odhodu od Trsta neizmerno milo ž njim ravnala, zlasti mu ni bilo prav ormoška volitev. Končal je z neresničnim jamranjem; zakaj ni bil od volilnega komisarja noben nemeč in liberalec v volilne komisije voljen. Drzna usta mu toraj [s kratkimi besedami zamaže g. Jerman, ki izpové, da je v Ptuji bil nemški liberalec Martinagg od komisarja voljen v komisijon.

Liberalce nemški Posch se je pritožil, zakaj so ženske po nekod smele voliti, drugod pa ne, kar je tudi g. Kukovec potrdil in liberalce Koller. No, Slovenci zmo vse to skusili in obžalovali, da okrajni glavari niso jednako vsi postopali, da še komisarji v enem glavarštvu ne n. pr. pri sv. Marjeti na Pesnici je smela vdova Kornfeldova voliti, v Smolniku vdova Šveigerca pa ne itd.

C. kr. nameštnik baron Kübek je v svojem odgovoru vse zmešnjave naložil nejasnej postavi.

„On je sicer, pravi, glavarijem dal tolmačilo pa glavariji ga niso prav razumeli ter je obžaloval zmešnjave, kajti tu so smele ženske voliti z pooblastili, drugod zelo ne, drugod le omožene po svojih moževih, zopet drugod vse le vdove ne, in zopet drugod mogle so osebno voliti. Končal je svoj odgovor: „Es sind mir einzelne Fälle zur Kenntniss gekommen, wo ich absolut nicht begriffen habe, wie in der Weise vorgegangen werden konnte.“ To izjavo c. kr. nameštnika barona Kübecka bodemo pomnili.

Pri volitvah v pozamezne odseke, kder se vsaka reč prevdarja, preden pride v zbornici na dnevni red in je torej prava delalnica za blagor dežele štajerske, prezirali so nemški poslanci slovenske prav naduto.

Samo dr. Dominkuš prišel je v finančni, dr. Šuc v naučni odsek. V občinskem, peticijskem in velevažnem kulturnem odseku ni nobenega Slovenca. Sploh v Gradci poznajo Slovence le, kedar nas njihova „Tagespošta“ zasramuje.

Volitevska borba v slov. graškem, šoštanjskem in mahrenberškem okraji.

Z zlatimi črkami naj se 19. avgust t. l. v zgodovino Slovencev zapiše, kajti vkljub najhujšemu naporu naših nemčursko-liberalnih nasprotnikov zmagali smo po celem slovenskem Štajerji sijajno.

Tudi tukaj pri nas je bila peščica naših sovražnikov vse kriplje napela, da bi nas Slovence pri volitvi za deželni zbor ob tla vrgla; pa je tako sramotno propadla, da ne bo nikpar več vstala; naša zmaga pa je bila tako sijajna, kakor še nikdar poprej nobena tako, kajti do sedaj je imel zmagajoči kandidat k večemu 6 glasov večine, a sedaj celo 26 glasov.

Za ta vspeh pa gre največa čast, slava in hvala korenjakom slovenskim gospodom prvotnim volilcem, ki se po zvijačah in lažeh brez-

verskih liberalskih pa nemčurskih kričačev in hujškačev niso dali premotiti, ampak so, kakor še nikdar poprej, v mnogobrojnem številu dohajali, če tudi na jako oddaljena volišča in so volili 59 zanesljivih značajnih mož, ki so vsi kot skala za našega kandidata č. g. dr. Šuca stali, in so si z liberalcev šalo delali. Slava in največa hvala Vam vrli volilni možje Šoštanjskega in Slovenjegraškega okraja, iz Mahrenberškega okraja pa vrlim volilnim možem iz Remšnika, ki so nam iz skrajne slovenske meje v volilnem boji na pomoč prišli ter se niso vstrašili ne notarja Rudel-na ne drugih nemško-liberalnih kričačev. Da pa strogo pri resnici ostanemo, moramo povedati, da to čast in slavo zasluži celi Šoštanjski okraj, kajti vse ondašnje kmečke občine so narodne katoliške volilne možje si izvolile in od 28 Šoštanjskih glasov niso nemčurski liberalci ne jednega vjeli, pa nobeden Šoštanjskih 28 volilnih mož tudi ni strahopetno doma ostal, ali se glasovanja zdržal, ampak vsi so kakor jeden mož za našega kandidata stali. Ne tako Slovenjegraški okraj, kajti tukaj so tri občine zaslužile, da jih denemo v črne bukve, namreč Pamečka, Razborška pa Šentiljska. V Pamečah rogovilil je neki Hribernik ali Fuchs Nande, človek, ki z lesom baranta in se je po svetu liberalizma nasrkal ter se tudi naučil slovenski jezik, jezik svoje matere zaničevati; in temu človeku in dvema drugima najetima pomagачema so se Pamečani na limanice vsedli ter so si ravno tega potem pa župana Pogača, ki je od prvega odvisen, za volilna moža izvolili, od kojih je Hribernik nemca, tujca in liberalca glažutarja Gasteigerja volil, Pogač pa k volitvi ni prišel. Za Boga, Pamečani! kaj nimate res nobenega poštenega Slovenca narodnjaka in vernega katoličana med seboj, da bi ga volili za volilnega moža in bi ne delali sebi in celemu okraju take sramote pred vsemi Slovenci in zavednimi katoličani! Kupite si drugokrat pameti in volite zanesljive Slovence in katoličane za volilne možje!

Na Razborji je Pleschiutschnigg nasprotno kandidiral doma in je tam in na Koroškem že neki več (kakih 10) kmetij pod svoj klobuk spravil; da mora vsled tega 10 samostalnih kmetov na svetu manj biti, in da bo dosledno še zanaprej vselej toliko samostalnih kmetov manj, kolikor kmetij si bo Pleschiutschnigg v svojo oblast spravil, to je jasno kot beli dan: vendar Razborčani pri vsaki volitvi tega človeka kot volilnega moža pošljejo v mesto. Razborčani, je res vaša najsrčnejša želja, da bi vas Pleschiutschnigg prej ko prej z vaše gore, z vaših domačij spravil, in da bi se prej kot mogoče po Razborji medvedje pasli? Pleschiutschnigg še ni nikdar pri nobeni volitvi s Slovenci glasoval, pri nobeni volitvi še ni s kmeti držal, ampak kolikorkrat je še volil, vedno je

slovenske kmete liberalnim meščanom in drugi nemški liberalni gospodi ponudil! Razborčani, kako dolgo vas bo Pleschiutschnigg za nos vodil!

Drugi volilni mož Razborški bil je Jožef Pogorevnik po domače Razbornik. Tega moža je Pleschiutschnigg že na predvečer pred volitvijo v mesto pripeljal, da bi s Slovenci v dotiko ne prišel, pa vkljub temu ga Pleschiutschnigg med liberalno gardo ne zapazi, ko na volišče koraka, in precej svojega beriča nekega Babiča pošlje, da bi ga poiskal. Najde ga pri Hauke-ji, kder so se naši volilni možje zbirali, ki so bili pa že tudi na volišče odšli, in mu prigovarja, naj bi šel volit, pa vsaka beseda je bila le bob v steno. Konečno ga popade in ga po sili tira na volišče, Pleschiutschnigg bil je potolažen; pa njegovo veselje se je brž zopet v žalost spremenilo, kajti Pogorevnik je zopet iz volišča zginil kot katra in vsi beriči nasprotnne stranke ga niso mogli več najti. Ako Pogorevnik tudi ni z nami glasoval zaradi nasprotnega strahovanja, vendar zasluži pohvalo, da zoper Slovence in kmete ni hotel s Pleschiutschnigg-om potegniti. S Pleschiutschnigg-om pa v črne bukve, ako bi že bil tudi 100 kmetij v svojo posest spravil, in 100 kmetov pozobal!

(Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Vinske tropine in droži.

Marsikak groš bi zamogli vinorejci pridobiti iz vinskih ostankov. Pri nas navadno porabimo tropine za napravo tropinskega žganja. Iz tropin se pa zamore napravljati vinski kamen; celo pečke se zamorejo porabiti, ker se iz njih dela tanin in neko tolsto olje. Iz lušnic črnih grozdov se izdeluje v posebnih tovarnicah črna vinska barva „vinočjanin“ zvana.

Vinske droži služijo za napravo drožnega žganja in dober tropinovec najde tudi za visoko ceno kupcev; škoda le, da ima toliko patoke, katera ga za dodavanje k vinu nesposobnega dela. Le s tem, da se preceja po oglju, zamore se tropinovec odvzeti tako, da postane popolnoma čist alkohol ter, da je jednak popolnoma žganemu alkoholu iz vina.

Jako velike važnosti je, da so tropine, kolikor mogoče zdrave, nepokvarjene, torej ne skisane in ne plesnjive. Iz slabih tropin se le malo in slabega žganja dobi; za to moramo tropine takoj izpod stiskalnice spraviti v sode, kjer jih prav dobro oskrbimo in z debelo plastjo ilovice pokrijemo; a to tako trdno steptamo, da ne more zrak do tropin dohajati. Ako ilovica razpoka, moramo nemudoma razpoko z ilovico zadelati. Nekateri tropine polijó predno jih z ilovico zakrijejo, s par škafov vodé; to

pa, da se tropine hitreje ogrejejo, kar pa vrenje pospeši. Francozi imajo navado dostaviti nekoliko kutinj, katere v krhle zrežejo in plastasto mej tropine stavijo. Po njih dobiva tropinovec kaj prijeten duh.

Prav čist in fin tropinovec oproščen patoke zamoremo dobiti, če se tropine takoj po izprešanji polijo z mrzlo vodo, še jedenkrat iztisnejo in le ta izprešenina žgé. Po Francoskem tropinovec res tako tudi delajo, da namreč na tropine vode nalijejo in da dostavijo nekoliko sladorja ter pospešijo če treba z umetno gorkoto in tako je postalo vino, ter dobijo po tej poti žganje, katero je skoro popolnoma jednako alkoholu iz vina žganemu.

Pa če že s tropinami v naših pokrajinah malo modro ravnamo, še slaběji umemo izkoristovati vinske drože, iz katerih se zamore fino žganje dobivati; pa treba z njim tudi umno ravnati. Tropine se morajo hraniti v dobro zaprtih sodih, kakor tudi v dobro zažveplanih; le tako hranjene ostanejo zdrave: sicer gnjujejo in iz takih nij mogoče izdelovati dobrega žganja. —

Zato v večih tovarnicah spravijo drože v močne pa bolj redko pletene žaklje; navadno vzamejo po dva žaklja skupaj ter jih stavijo pod stiskalnico ali prešo. Mej žaklje, ako je stiskalnica velika, pokladajo se deske. Stiskovati se mora seveda polagoma, da žaklji ali vreče ne počijo. Po tej poti zamore se iz dobrih drož polovica vina še dobiti. Posebno takrat se sme prešanje drož priporočati, ko se drože za napravo vinskega kamna rabiti imajo. (Konec prihodnjic.)

Kako je pri nabiranju ježic (knopra) ravnati?

Občno se pritožujejo čez slabe čase in pomanjkanje denarja; deloma so pa tega tudi sami krivi, kajti, koliko bi lahko več pridelali, če bi se ozirali ne le na to, da se pridelava veliko temveč tudi na to da se pridelava, lepo in dobro blago. Kolikorat prinesejo kmetje n. pr. pšenico na prodaj polno smeti, plevelnato in snetljivo! To je razumljivo, da takšen prodajalec ne more svojega blaga tako drago prodati, kakor oni, ki prinese lepo čisto žito na prodaj.

Kako nespametno dostikrat ravnajo kmetje s knoprom. Knoper ali skipek dostikrat z dreves klatijo in s preklami vtepati in potem kar takšnega na prodaj prinesejo. Takšen knoper postane črn in splesnuje; kdo bo takšno blago kupoval? Vsak le lep in zdrav knoper rad kupuje. Naš štajerski knoper je n. pr. po 10 kr. kilogram, med tem ko n. pr. ogerski velja 15—20 kr., toraj skoro polovico več, pa zakaj tako? Zato ker na Ogorskem znajo knoper dobro pridelovati in spravljati. Letos je pričakovati dosti knopra. Zato naj vsak, komur je ljudski

blagor pri srei deluje na to, da se bo lepo in z dravo blago na prodaj prineslo, njih trud se bo obilno poplačal!

Pazi se naj na sledeče: 1. Knoper se ne sme klatiti ali s preklami vtepati z dreves, ker takšen knoper postane črn in plesnuje. 2. Zreli knoper, ki sam doli padne, naj se na deskah, ali na suhih tleh na solnci posuši, takšen dobi lepo zlato, rumeno barvo; treba ga pa je potem večkrat premetati in skrbeti, da ne pride dež, megla ali kaka druga mokrota nanj. 3. Če pa se kateri črn ali plesniv v mes nahaja, treba ga je izbrati in odstraniti; da tudi drug ne začne plesniti. To je priprosto pravilo, po katerem Ogri spravljajo knoper in zato našega po vrednosti tolko presega. Kdor hoče dobro blago dobiti, naj se ravna po teh pravilih.

Trtno uš. Meseca avgusta se je v vinogradih Zdoljske pa tudi Videmske fare prikazala na listih neka ušica, ki smo sploh o njej mislili, da je trtna uš (Phylloxera vastatrix) ali potolažili so nas, da je cicada vini, to bilo bi po naše kobilica. In v resnici! Ako si se ušice doteknil, odfrknila je kakor kobilica. Ali ta tolažba je kratko trpela. Pregledali so omenjeni fari, ter zasledili pravo trtno uš na Libni in v Starem gradu Videmske, v Čelih, v Pleteljah in Ravnah Zdoljske fare, na posameznih krajih. Kaj pa bomo sedaj? Komisija bode odločila, kaj je storiti. Najbrž bodo sklenili posamezne okužene plehe, ki niso obširne, posekati, korenine porovati in na mestu zažgati, dotične plehe pa z žvepleno-oglcencem zaliti, ter na ta način vsaj za čas, kolikor toliko, druge vinograde teh krajev ovarovati. Dotični bodo odškodovani po postavi, drugim, če še mogoče, bo pa tako tudi pomagano in nevarnost odvrnena. Saj tako gospodje mislijo.

Sadje sedaj lahko na vsaki štaciji železniški sprejemajo za direktno pošiljatev v severno nemška mesta. Tarife so znižana, tako da za 100 kilo voznina znaša n. pr. v Berlin od Brežic 6.02 mark, od Sevnice 5.88, Celja 5.72, sv. Jurija 5.65, Ptuja 5.51, Maribora 5.41 in Ernauža 5.31.

Hmeljski sejmi so v Žavei vsako sredo in soboto.

Ob premiranju konj v Žavei so 23 žrebet prodali po 230—600 fl. Več o tem v „Gosp. prilogi“.

Sejmi. 24. sept. Dobje, sv. Trojica v Slov. goricah, Ernauž, sv. Martin pri Slov. Gradci, Remšnik, Laško, Slov. Bistrica, 29. sept. Vransko, Doberna, sv. Lovrenc na Dravskem polji, Mahrenberg, Cmerek, Pilštanj, Šoštanj, Veržej.

Dopisi.

Iz Maribora. (Sadovje — dirka — slov. dijaki — konjski mesarji — nem-

škutarija — ogenj.) Sadovja tukaj mnogo nalagajo na železnico pa tudi na ladje v Dravi. Svetujemo okoličanom, naj začnejo vrbje umno zasajati za šibje, kajti vedno več korpičev, jerbasov, sploh pletenin potrebujemo. Tuje veliko denarja. Tudi naj zasajajo vedno več sadovnega drevja, da bodo saj iz sadja denarjev dobivali, ko jim trtna uš gorice uniči. Da pride uš k nam, o tem skoro ni dvomiti več. — V nedeljo 21. sept. bo premiranje konj in dirka. — Slovenskih dijakov je letos mnogo všlo iz Maribora zavoljo profesorjev, kakor pravijo. Radi bi več o tem žalostnem dogodku govorili pa ni mogoče. Nemci pišejo zoper nas v Tagespošti itd. neusmiljeno drzno in nesramno, a Slovenci moramo molče trpeti. Pod Giskro in Auerspergom ni bilo tako. — Kovač pri sv. Magdalenii je pogorel. — Konjski mesar Käfer (Saria) dolžil je mesarja Knausa, da je ta crknenega konja v mesnici na kose prodaval, a ta mu očita javno, da je od Brdovnika v Bohovi crkneni mrho kupil in razprodal mariborskim čestilcem konjskega mesa. Lepi strijci! — Na južnej železnici tukaj in pri sv. Jožefu je mnogo Krajncev, pa so grozni nemškutarji. Oča in mati govorita slovenski, otroci pa le nemški, ter se sramujejo slovenskih staršev svojih. — Pri sv. Jakobu v Slov. goricah je baje hlapec Lorber g. Cinauerju hlev užgal. Škode je 3000 fl., zavarovanščine le 960 fl.

Iz Ljutomera. (Volitve so minole.)

Ako se nanje ozremo, vidimo, da je naša narodna stvar povsod napredovala. Občine volile so g. J. Kukovca enoglasno. Čast našim kmetom! Da bi bil poslanec enoglasno izvoljen, to se nikjer na Slovenskem ni zgodilo, kakor samo pri nas. S tem so naši kmetje pokazali, da še se jih ni prijel nemčurški gnjili rak. Slava jim! Ko bi vendar tudi v Ljutomerskem trgu g. prof. Kunstek vse glasove dobil! Žalibog da ne! Nemčurji so celo večino dobili. Tega se nikdo ni nadejal. V narodnem ljutomerskem trgu pa nemčurji večino! Res nekaj čudnega! Zato pa so tudi naši nasprotniki vse porabili, da bi zmagali. Slama, žganica, goldinarčki in še celo praseta so morala pomagati. Jaz bi pač rad vedel, kako je tistim pečenka dišala, ki so si jo za tote peneze kupili. Mi si bomo tote dobro zapomnili, ki so zadnjč v svojo lastno skledo pljuvali. Sramota na njih! Narodnjaki pa so iz prepričanja volili. Videlo se je, da se bojujejo za šveto reč. Naši vrli tržani stali so kakor zid, niso se dali omajati. Nek narodni tržan pravi dan pred volitvijo svojemu sosedu: „No kakó pa boš ti volil? Slovenskega, kaj ne?“ — „Eh znaš, če bi volil slovenskega, té se gospodi zamerim!“ Na to pa mu narodni tržan odgovori: „Tak je tedaj! Ti se bojiš zameriti gospodom, svojim sosedom pa ne? Če si tako zaljubljen v gospode, potem pa le idi

med nje; mi kmetje, te med seboj ne potrebujemo!“ — Tako govori slovenski kmet! Med narodnimi volilci pa smo tudi videli 2 trgovca, gg. Vršiča in Horvatiča. Ne sta se dala preplašiti od nemčurjev; pustila sta sejem in prišla neustrašeno volit slovenskega poslanca. Vsakega narodnjaka dolžnost je podpirati take národne trgovce; kmetje slovenski idite kupovat pri gg. Vršiči in Horvatiči, kajti jedna sta pokazala, da ne zasramujeta slovenskega jezika. Svoji k svojim! Med nasprotnimi volilci opazili smo tudi g. Corettija. Narodni Ljutomeržani pa so pri tej priliki videli, da je zmaga na naši strani. Združiti se moramo ter darovati vse svoje moči za blagor in napredek mile slovenske domovine. Gospod dr. R. je rekel: „Akoravno smo sedaj mi zmagali, vendar bodočnost ni naša, temuč vaša, t. j. slovenska!“

Iz Slov. Bistrice. (Eden z dolgim nosom.) Želim naznaniti vsem dragim Slovence, kako se naši liberalci in nemčurji obnašajo do cerkve in njenih služabnikov. Ko so letos bile volitve deželnih poslancev, so Štiger, Nasko, Razvošeg in njihovi pomagači kakor besni okoli po vaseh letali in ljudi z s pijačo in z obljubami k volitvi liberalcev silili. Ko so vže vse povsod dosti razprtije med ljudmi napravili, so se nazadnje nekoliko dni pred volitvijo v Mariboru, cerkve in njenih služabnikov lotili. Bilo je 16. 17. in 18. p. m. ko so na tukajšnjo klostersko cerkvo nabili nek „Aufruf“ ali volilni oklic. To je bilo tako pismo, v katerem je bilo sejano sovraštvo, nemir in zmešnjave, posebno pa zaničevanje cerkve in motenje službe božje. Zategadelj jim je mežnar Mihael Pešak na dan 16. p. m. to pismo s cerkvenega zida vtrgal in proč vrgel. Drugi dan, ko je bila nedelja, in so ljudje k službi prišli, so spet po Vajsi dali drugo nabit, da bi ljudje namesto v cerkvo šli, rajši to pismo brali. Pa preden ko se je še k meši zvonilo, je njim spet mežnar pisanje proč vrgel. Zdaj pa še niso mirovali, temuč, ko so ravno č. g. kaplan mešo služili, tretjokrat po Vajs Karlu bolj blizo cerkvenih vrat nabili, pa zopet to jim je cerkvenik doli potrgal. Kaj pa so zdaj storili? Ker je bil menda Štiger s tem razžaljen, je Razvošeg se predrznil mežnarja pri sodnji tožiti. Kaj pa se je zgodilo mežnarju? Bilo je dne 29. avgusta, ko sta bila Mihael Pešak in Razvošeg oba skupaj pred tukajšnjo sodnijo poklicana. Razvošeg si je zdaj na vso moč prizadeval, da bi bil mežnarja kazni vrednega storil. Sodnija je to reč preiskala in je spoznala, da se res ne spodobi kaj tacega na cerkev nabijati, zato je Pešaka nekrivega spoznala. Razvošeg je tamkej kvasil, da č. g. dekan Anton Hajšek nimajo nobene oblasti do te cerkve itd. Ta je kakor druga občinska hiša. Razwoschekova trmoglavost ni obvel-

jala in prinesel je od sodnije še za pedenj daljši nos, kakor od volitve v Mariboru. Sedaj menda kaj utegne, naj si torej kupi stari ljubi „Einmal eins“, da bo bolje računiti znal.

Slovenski rojak.

Iz Loke pri Zidanem mostu. Tudi v naši dozdej v narodnem obziru čisto mirni dolini, se je začelo na bolje obračati. Pri občinski seji 3. septembra t. l. stavil je gospod Matvez Slokan iz Razborja predlog, da naj občina Loška slovensko uraduje in je svoj predlog podpiral s tem, da živi v naši občini okolo 3000 Slovencev in le kacic 30 Nemcev (uradniki železniški na Zidanem mostu). Kako pride tedaj peščica Nemcev do te časti, da se njim na ljubo nemško uraduje? O tem predlogu se ni moglo sklepati, ker ni bilo 2 tretinj svetovalcev navzočih. Slovenski občinski svetovalci se tedaj opozorujejo, da pridejo k prihodnji seji polnoštevilno in da stojijo za Slovanov predlog kakor skala.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Za mornarstvo bodo ministri zahtevali 2 milijona več, kakor lani. — Pri velikih manevrih ob Moravi na spodnjem Avstrijskem je železnica blizu 40.000 mož v 24 urah odpeljala pa navadni vlaki so vedno vozili ko poprej. To je veliko. Menje zadovoljni pa so z Werndelnovimi puškami, vojak parkrat ustrelil, potem pa ovitka kroglinega ni več dobiti vun brez velike težave. V slučaju vojske bi to bila silna nesreča. — Deželni zbori česki, gališki, gornje- in spodnje-avstrijski, saleburški, koroški, kranjski in štajerski sedaj zborujejo. — V Gradcu imajo slovenski poslanci svoj klub (zvezo): predsednik je baron Goedel. — Znani dr. Herbst je v českem deželnem zboru predlagal, naj Česko tako razdelijo, da bodo Nemci imeli svoje nemške uradnike, nemške šolske gosposke itd. Če pa Slovenci nekaj le podobnega na Štajerskem tirjamo pa je tisti nemški liberallec ves gluh in slep. — V Olomuci so odprli slovansko gimnazijo. — Italijani v Trstu hočejo slovansko pridganje v stolnej cerkvi odpraviti; hrvatski Istriani pa morajo čakati na škofa, dokler si Flapps v Gorici nekaj hrvatskih besed ne nalovi. — V Reichenbergu se je za 160 českih otrok česka šola osnovala; liberalni rovarji so upijani delavcev, da po mestu razsajajo zoper česko šolo. Zandarji so morali več kričačev zapreti. — Madjaronski ban daje na Hrvatskem ljudi kar zapreti v luknjo, ki ne volijo pristašev madjarom prijazne narodne stranke. Tako je dr. Bakarčić v Reki, in podžupan Karlopaški zaprt. Varaždin je izvolil Simka, neodvisnega narodnjaka, v Koprivnici je prodril David Starčević, madjaronski pop Miškatovič je od volilcev tepen bil.

Vsakako pa zmaga vladina stranka, katerej pripada tudi Miškatovič. Razmere na Hrvatskem so žalostne za slovanskega domoljuba. — Prekmurskih Slovencev je 172 pri sv. Mohorjevej družbi. Živel!

Vnanje države. Trije mogočni cesarji avstrijski, nemški in ruski so se snidli v ponedeljek v Skrnjevicah na ruskem Poljskem, ostali tam celi terek in se vrnoli domov v sredo. Zraven bila je ruska carica, carjevič in veliki knez Vladimir, brat carjev, dalje vsi trije vrhovni ministri Bismark, Giers in Kalnoky. Ves svet ugiba, kaj to pomeni! Pravijo, da so trije vladarji le zavoljo miru skupaj prišli; zopet drugi prerokujejo velike premembe v Evropi: Rusi vzamejo Bolgarijo in Carjigrad, Avstrijani Srbijo in Macedonijo do Soluna, Bismark pa bogato Holandijo z lepimi kolonijami vred, srbski in belgijski, menda tudi rumunski kralj pa gredó — v penzijo. Francozi so baje s tem zadovoljni, ker je minister Ferry nedavno obiskal Bismarka in mu ta Belgijo, kolikor je francoska, pograbit dovolil. Tako ljudje ugibajo. Kdo bo imel prav, to bode bodočnost kazala. — Kolera v Italiji strašno razsaja, najhujše v Neapolji, kder vsaki dan po 300 ljudi umerje. — Belgijski kralj je podpisal novo katoliško šolsko postavo ter se ni dal strašiti po grdih ščuvanjih liberalcev in freimaurerjev. — Francoski admiral Courbet namerava baje blizu Pekinga, glavnega mesta Kitajskega cesarstva, vojakov izkrcati in naravnost tje planoti.

Za poduk in kratek čas.

General Tschangg-Tschingg tepen.

(Volitevska burka.)

II. General Tschangg-Tschingg dela noč in dan. Njegovi adjutanti švigajo po vsej deželi. Posebno veliko trpi generalni adjutant: Bezzi-Bozzi, pa adjutant „ptujski smrdljivec“ in „ženijski oddelek“.

S pomočjo kinezarskega „generalnega štaba“ uravna bojni „plan“ tako, da prime Slovence na raznih bojiščih sedem kinezarskih generalov. Toda trije namreč oni v Celji in Ptuj smejo le na videz borbo pričeti. Le bojno prasko naj poskusijo, pravo bitko pa drugim prepustijo. Ostalim torej ukaže Slovence s vso silo napasti in premagati, posebno v glavni bitki v Mariboru. Res bistroumno je Tschangg-Tschingg svoj „plan“ iztuhtal. Toda slovenski generali niso rok križem držali, ampak precej spoznali, kam „pes taco moli“. To so tem loži izvedeli, ker so kinezarski brbljavci, zlasti pa general Tschangg-Tschingg, svoj „plan“ sami raztrobili, ter po kinezarskih zvonovih na „plat“ zvonili. Zato je general Tschangg-Tschingg bil povsod strašno in sramotno tepen.

Slavni general Montekukuli, ki je Turke blizu Sambotelja na Vogerskem premagal, bil je vprašan, česa je treba za srečno vojskovanje? Odgovori: Denarjev in zopet denarjev, in še enkrat denarjev. Ta resnica je tudi našim kinezarjem znana. Zato so skrbeli že dolgo poprej in nabirali denarjev. Glavni oskrbnik jihove „kriegskase“ pa je bil rusovsk deserter: General Pre-Loff. Tako orožan začne general Tschangg-Tschingg volilno borbo, hoteč kinezarskemu pa tudi vsemu drugemu svetu pokazati, kako bode uresničeno njegovo širokoumno obetanje, da pohrusta vse slovenske poslance.

Volitve volilnih mož so razpisane. V Mariboru komandira njegov prvi podgeneral, Slovencem vže znani general Bum-Bum v zvezi z generalom Kangl-Kinglnom v Bistrici, med tem ko pri sv. Lenarti par cofastih mandarinov patrolira. Vse pošte so preobložene. Koše pisem poganjajo med volilce. V pismih stoji: „Wählen Sie liberal“. Na mesto pečata pridjani so „papirotni metulji“ 1—5 gld. vredni. Ob enem lazi okoli po hribih in dolinah, polji in planinah celo kardelo najetih agitatorjev, deloma pravih ciganov, kinezarska smet. Ta črna vojska napada posamezne župane, volilce, zmiraj kričajoč: „Le farja ne voliti“, pa tudi starih narodnih volilcev ne. Šnopsa pa povsod teče, kakor nekaj v Palestina mleka in strdi.

Prva večja praska zapraši pri sv. Martinu na Pohorji, Kinezarska baterija ima nasajene kanone s šnopsom, da jo Slovenci kar pobrišejo. Veselje mej kinezarji se ne da popisati. Kangl-Kingl radosti pleše in bistriški „tambor“ „Ragg-Rogg-Regg“ žive hraste stavi. — Tschangg-Tschinggu in Bum-Bumu skoči nos za dva pednja više. Slednji odpusti bauernvereinskega generala ter piše, naj gre rajši v Lipnico klerikalcev „švabov“ grizt; zmagav kinezarjev je v Mariboru tudi brez njega gotova!

Sedaj spremljajo goste čete kinezarjev volilne komisarje. V vsakej občini pride do kakšne praske. Povsod poberejo vse, kar je za jesti in piti: kokoši, piške in pišance, jajca, praseta, teleta, kavrače, goske in race, gnjati, krače in pogače, salame, sir in „biršteljne“ zlasti pa golaž, vino, pivo in „šnops“. V slov. bistriškem okraji so se vže bali lakote in žeje, ker so kinezarji skoro vse pojedli in popili. Kadili so pa cigare tudi, da se je megla vlekla od Poličan do gornje Polskave.

Sicer niso kinezarji povsod sreče imeli, kakor pri sv. Martinu. Bili so tu pa tam tudi nešeškani, n. pr. Makolah, Poličanah, sv. Marjeti; pa „Tagespošta“, „Mariboržanka“ in „Celjanka“ jih hitro potolažijo, češ, kar Slovenci pravijo, to je le „švindl“. Od sv. Lenarta poroča cofasti mandarin: „es geht schlecht“ pa zanašajo se naposled še na „hundertarje“. Tako se približa den 19. avgusta, den odločilne in

glavne bitke. General Tschangg-Tschingg telegrafira iz „babilonskega turna“: „v Mariboru imate zmagati ali poginoti“. General Bum-Bum razpošlje takoj več regimentov „vorbeselnov“, da mu hitro pripeljejo vojake v njegov „hauptquartier“ pri „črnem orlu“ na grajskem trgu. Tukaj jih zbere ob 3/4 10. uri predpoldnem 19. avgusta 1884. leta po Kristusovem rojstvu. — Precej jih je. — Korajžno se držijo. — General Bum-Bum zapazi to, in prepričan o hrabrosti vsacega kinezarja da slehernemu zeleno svetinjo pripeti na junaška prsa in klubuke s hrastovim listjem oplesti.

(Konec prih.)

Smešnica 38 Slovenjebistriški nemčurji so dne 19. avg. t. l. od volitve v Mariboru domov prišli tako spremenjeni, da jih dolgo nihče ni poznal. Imeli so namreč vsi silno dolge, dolge nose!

Razne stvari.

(Svitli cesar) so preč. g. kanonika Ig. Orožna, imenovali za stolnega dekana. Čestitamo iz srca!

(Cesarski dar 25 zlatov) pri konjskem premiranji in dirki v Ljutomeru dobil je g. Anton Petovar v Bunčanih. Več v „Gosp. prilogi“.

(Iz Žic) v sv. Lenartskem okraji, se nam poroča, da je 8. t. m. strela udarila v gospodarsko poslopje g. župana Fr. Bela. Zgorelo je 300 centov sena, 200 mecnov zrnja. Zenin brat, vrli narodnjak g. Franc Kurnik je branil, tram se zlomi in mladi mož padne v gorečo seno. Vendar ga srečno izvlečejo, precej ranjenega in opečenega. Bog in vrli ljudje so ga rešili strašne smrti. Župan je bil za nekoliko zavarovan.

(Krasna slika Josipa Jurija Strosmajerja), 50 cm. visoka in 33 cm. široka izšla je ravnokar in se dobiva pri upravništvu „Slovanovem“ po 50 kr., po pošti pa po 56 kr. Kedor naroči deset iztisov, dobi jednajsti po vrhu. — Brez slike velikega tega rodoljuba in mecen jugoslovskega ter prvega govornika krščanstva ne imela bi biti nobena rodoljubna slovenska hiša; zato pričakujemo, da bode slovensko občinstvo naročalo si jo prav pridno.

(V Ptuj) je pred 2 mesecema konkurz napovedal ali faliral z mešanim blagom žid Hartman, kajti naši kmeti od žida niso hoteli blaga kupovati. Ostalo blago kupil je tukajšnji trgovec Zadnik za 6000 gld. G. Zadnik je pri zadnjih volitvah nam silno sovražnega dr. Aussererja volil.

(Pri sv. Ani v Slov. goricah) so srenjo Rožengrunt odcepili od slovenske farne šole in jo priklopili nemčevalnici v Logaci. Koliko kremljev je šulverein zraven imel?

(Iz Ribnice na Pohorji) se poroča, da so občine Ribnica, Hudi kot volile nemčurski pa tudi do sedaj zmiraj narodna občina Janživrh-Arlico je pohrustal nemčurski moloh! Zakaj? O tem drugokrat!

(Vojniški trg) dobil je telegrafno štacijo.

(Vuhredsko cerkvo) so 7. t. m. milostni gospod knezožkof slovesno blagoslavljali.

(V Sevnici) ob Savi bo v začetku oktobra razstava sadja, katero priredi cesarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo.

(Nesreče.) V Polzeli je posestnik Fliss pod voz prišel in ubit bil, pri sv. Petru pa 2letni A. Kleinšek v mlinsko vodo pal in utonil, v Hardeku pri Ormoži mala deklica zgorela, Cirbergu tudi, v Pragerskem Maria Schrei pri 19. porodu umrla.

(Občina sv. Primon) pri Muti prosi dovolitve 130 procentov občinskih doklad, tudi okrajni zastop slov. bistriški prosi večjih doklad. Hoj Stiger, kaj delaš!

(Šulvereinarji) zopet rovljejo. pri Milomotovki so napravili „Ortsgruppe Reifnigg-Fresen“, konjiškeji šoli dali 100 knjig (kakšnih?) in celjski zapeljanci so zopet 112 fl. za nemško-pruski šulverein od sebe vrgli.

(Sokoli v Velenji) so se izvrstno obnašali, kar je nekega nemčurja tako razljutilo, da je na domov peljajoče se kamenje poganjal in enega sokolca skoro usmrtil, ker je kamen blizu na sence priletel. Zopet sad ščuvanja znanih liberalnih listov.

(„Slovenski Narod“) je iz Brašlovec šolskega okrajnega nadzornika Ambrožiča slovenskim poslancem priporočil. Čudemo se, da list ni bil konfisciran.

(Žive hraste) stavijo nemškutarji in nemčurji v Ločah pri Konjicah. Slovenci so pri volitvi za občinski odbor propali.

(V Cmereku) so 15. t. m. začeli delati železnico Spielfeld-Radgonsko.

(Vorbereitungsschule), t. j. pripravljalo šolo za gimnazijo osnovali so v Celji, za Nemce in Slovence. Da bi pa slovenske resolucije od državnega zbora vsprejete v Mariboru in Celji letos izvrševati začeli, o tem ni duha ne sluha!

(V Iho vi) sv. Lenartskega okraja je zblaznil Jožef Sodec in 16. t. m. svojo tretjo ženo, s katero se je 27. avg. t. l. poročil, s pištolo v hrbet ustrelil in hudo ranil potem pa sebi nad lakti obeh rok žile prerezal, da mu je kri iztekla in umrl. Bil je vojak, a sedaj patent. invalid. Žalil se je brez znanega uzroka, a z ženo svojo sicer v miru živel.

(Umrl) je notar Sirk v Brežicah.

(Spremembe v Lav. škofiji.) Č. g. Fr. Škorijanec postal je župnik v Reki, č. g. Anton Vraz pa pri sv. Križi nad Mariborom.

Bazglas.

Od c. kr. okraj. sodnije v Gornjemgradu se naznanja, da se dovoljuje prostovoljna sodnijska dražba v zapuščino dne 6. marca 1884 umrle Urše Vovk iz Lačje vasi h.-št. 7. spadajočega, vsled cenilnega zapisnika na 1412 fl. sodno cenjenega zemljišča, urb. št. 369 pod Gornjigrad, in se za tisto dražbeni dan na

29. sept. 1884 dopoldne od 9. do 10. ure na licu mesta v Lačjivasi h.-št. 7 s pristavkom določuje, da se bode to zemljišče za cenilno vrednost od 1412 fl. izkljicalo in le za ali čez tisto oddalo.

Vsled dražbenih pogojev ima vsak ponudnik v roke dražbenega komisarja pred ponudbo 10% varščine v znesku od 142 fl. položiti in ima kupec to varščino kar po kupo do tretjine kupnine zvišati, druga tretjina kupnine se ima z 6% obresti v 6 mesecih in ostanek z 6% obresti v enem letu kupnega dneva računajoč v zapuščino Urše Vovk pri tej sodnji poplačati.

Dražbeni pogoji, zemljeknjižni izpisek in cenilni zapisnik ležijo tukaj na ogled.

Gornjigrad 8. septembra 1884.

C. kr. okrajni sodnik:

Dr. Voušek.

Oznanilo

zastran vsprejemanja učencev za štajersko deželjsko-kmetijsko šolo v Grottenhofu blizu Gradca s početkom šolskega leta, 1. okt. 1884.

Prošniki naj 14 dni pred začetkom šolskega leta položijo ravnatelju šole osobno svojo prošnjo. Dodjati imajo a) krstni in rojstni list v dokaz, da so 16 let stari, b) osepnični in zdravstveni list, c) npravstveno spričevalo, d) odpustnico iz šole. Kateri dokažejo višje šolanje, morejo takoj vstopiti v dvoletni strokovni kurz ter so oproščeni pripravljalnega kurza, e) izjavo staršev ali namestnikov, da se zavežejo vplačati vsako leto za hrano 180 fl. za stanovanje 14 fl., pouk 36 fl., vkup 230 fl.

Plačilo za hrano se $\frac{1}{4}$ leta naprej vplačuje, drugo po $\frac{1}{2}$ leta naprej.

V Gradci 6. septembra 1884.

Deželni odbor štajerski.

FRANC SWATY,

Ukoristitev vinskih ostankov, fabrika žganic, likere, Franz-žganice in kognaka

v Mariboru.

Fabrika: v Sohmidererjevej ulici št. 3 in 4.

Zaloga: v Koroškej ulici št. 20.

priporoča svojo izvrstno žganico iz muškatovega tropinovca

s poroštvom za pravo, vleženo blago.

Loterijske številke:

V Trstu 13. sept. 1884: 70, 25, 39, 71, 45
 V Linci " " 61, 81, 56, 59, 43
 Prihodnje srečkanje: 27. sep'tembra 1884.

Zahvala!

Skušnja v šoli Lehnu se je vršila 13. t. m. Udeležili so se je g. Urbanc, g. Vetušek, g. Pajtler, g. Peterženig in g. Grubelnig. Ne morem in ne smem opustiti se v imenu moje šolske mladine za od njih sprejeto izkreno zahvaliti. Bog jim naj povrne in sicer posebno g. Vetušeku in g. Urbancu, katera sta že mnogokrat otrokom veselje naredila, se ne bojé nobenih stroškov. Pa žalibog, da njuji nekateri tukajšnji posestniki kot prijatelja in dobrotnika šole ne poznajo ali poznati nočejo.

Kako mora človek tako nehvaležen biti. Čudno.

J. Kopic, nadučitelj.

1—3

Ponudba.

V spodnjem Gasteraji, okraj sv. Lenartski v Slov. goricah, prodaste iz proste roke Marija in Alojzija Stanjko svoje posestvo, ki ima lepa gospodarska poslopja, vinograd, gozd in njive, vkup 6 oralov. Cena 1400 fl.

Krčmo želi v najem dobiti na dobro obiskovanem prostoru, najljubše v Mahrenberškem ali Slov. graškem okraju. Ponudbe se naj pošljejo opravištvu „Slovenskega Gospodarja“.

1—2

Učiteljska služba

na enorazrednici pri sv. Trojici v Halozah IV. plačilnega razreda in prostim stanovanjem je izpraznjena.

Prosilci nemškega in slovenskega podučevanja zmožni, in kateri imajo izpit tudi za poduk v krščanskem katoliškem nauku, naj svoje prošnje do 30. oktobra 1884 pri krajnem šolskem svetu vložijo.

Okrajni šolski svet v Ptuji
 dne 20. avgusta 1884.]

Za predsednika:
Ranner.

3—3

Razstava sadja

bo od 4.—6. oktobra t. l. v Mariboru. Zatorej pozivljamo sadjerejce mariborskega glavarstva, naj se obilno udeležijo pri tej razstavi ter naj to naglasijo konči do 25. septembra 1884.

Hvale vredno sadje bo premirano.

Sadjerejsko društvo za okoliš c. k. mariborskega glavarstva.

V Mariboru dne 9. sept. 1884.

Vodstvo društva.

Vabilo

k udeležbi sadne razstave, katero priredi cesarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo za spodnji Štajer v prostorih javne ljudske šole v Sevnici v dne 5., 6. in 7. meseca oktobra t. l.

V to razstavo pošlje sadje, sadna drevesa, literaturo, sadnje orodje itd. lahko vsakdo. Premije se bodo delile pa samo spodnještajerskim razstaviteljem in, ako kmetijska družba ali deželni odbor v Ljubljani pošljeta nekaj premij, tudi kranjskim.

Napovedbe za razstavo sprejema do 30. t. m. gospod Franc Lenček na Blanci pošta: Sevnica (Lichtenwald).

Sadje mora priti do inkluzivno 3. oktobra poštne prosto razstavnemu odboru v Sevnico.

V Sevnici, dne 7. septembra 1884.

2—3

Razstavni odbor.

V J. Leon-ovi zalogi

se dobivajo:

Velike egiptovske

Sanjske bukve

po starih egiptovskih in arabskih pismih.

Na 230 strani bodo obsegale:

Predgovor, — uprava avstrijsko-ogerske številne loterije, — na kaj se mora pri stavbi posebno paziti? — Dobitki in razna srečkanja — štempeljnina za dobitke — loterijski cenovnik ali tarifa — tablica, ki kaže koliko amb in trn obsegajo 90 števil. — 2800 razkladanj sanj z dotičnimi številkami za srečkanje — za 90 števil. sanje v pldobah — kazalo srečnih in nesrečnih dni — tablica ki kaže, ktere številke se morajo staviti in razlaganje sanj v podobah.

Najnovejši natis

pomnožen z številnimi, podučnimi napeljavami in s prekoovanjem iz zvezd ali z mesečnim listom za oba spola.

Velja samo 30 kr. mehko vezana.

☛ Po pošti 5 kr. več. ☛

☛ Kdor se jih deset naroči, dobi 11. po vrh. ☛

Pri Jan. Leonu v Mariboru

šolske ulice 2,

se dobiva papir in kouvete za pisma z lepim natisom

„Pozdrav z Maribora“
 tudi v nemškem jeziku.

☛ 20 komadov za 15 kr. ☛

Tiska se pa tudi, če kdo 50 pisem in 50 kouvrtov naroči, pozdrav od vsacega kraja.